

TER BESLISSING

Aan

de minister

28/9

**Generale Thesaurie
Deelnemingen**

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief - Evaluatie aandeelhouderschap in
deelnemingen Schiphol, Air France-KLM en KLM

Datum

23 september 2025

Notanummer

2025-0000463468

Bijlagen

1. Kamerbrief TK
2. Afschrift EK
3. Conceptrapport
Air France-KLM en KLM
4. Conceptrapport
Schiphol

Aanleiding

Het aandeelhouderschap in Schiphol, Air France-KLM (AFKL) en KLM is geëvalueerd binnen de vaste 7-jarige evaluatiecyclus. Om onafhankelijkheid te borgen heeft een onafhankelijke externe adviseur (ABN AMRO) de evaluaties uitgevoerd. Momenteel zijn de conceptversies van deze twee rapporten (Schiphol en AFKL + KLM) gereed. Middels deze nota leggen wij u de finale conceptrapportages en een voorstel voor een Kamerbrief voor. In de brief worden de conclusies van de rapporten en het belang van de luchtvaart beschreven. Het streven is om de Kamerbrief met de definitieve rapporten vóór de start van het verkiezingsreces naar de Kamer te sturen.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het verzenden van de Kamerbrief inclusief evaluaties aan de TK (bijlage 1)? Zo ja, wilt u de Kamerbrief dan ondertekenen?
- Bent u akkoord met het verzenden van een afschrift aan de EK (bijlage 2)? Zo ja, wilt u het afschrift dan ondertekenen?
- Stemt u in met verzending (rapporten en Kamerbrief) vóór het verkiezingsreces? Wij adviseren positief. U heeft toegezegd aan de Kamer de evaluaties in 2025 af te ronden.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Meestal voeren wij evaluaties zelf uit, aangevuld met externe deskundigen. In dit geval is ervoor gekozen om de evaluaties uit te laten voeren door een externe partij. Deze keuze is gemaakt om consistentie tussen de evaluaties te waarborgen en onderzoek te doen naar onderlinge afhankelijkheden, mede gezien het politieke debat over de luchtvaartsector.
- Voor Schiphol wordt geconcludeerd dat het aandeelhouderschap doeltreffend en doelmatig is omdat het publieke belang van verbondenheid in de evaluatieperiode 2018-2024 geborgd is gebleven middels de formele en informele invloed van het aandeelhouderschap. Wel wordt er een suggestie gedaan om kleine aanpassingen in de aandeelhouderstructuur te verkennen. De benoemde opties betreffen een mogelijke nieuwe kruisparticipatie en de toetreding van nieuwe minderheidsaandeelhouder zonder kruisparticipatie.
- Als reactie op deze conclusies geeft u in de Kamerbrief aan dat de opties voor de verkoop van aandelen door Schiphol (treasury shares of nieuwe aandelen)

26/9

momenteel niet actief worden onderzocht o.a. in verband met de onzekerheden rondom het juridische kader van Schiphol, inclusief lopende rechtszaken. Mogelijk wordt dit in de toekomst wel overwogen.

- U sluit de brief af met de opmerking dat u nu geen aanleiding ziet tot verkoop van aandelen door de staat zelf. Dit sluit aan bij de conclusie van ABN AMRO die stelt dat deze optie niet bijdraagt aan een verbetering van de balans van Schiphol.
- Ook voor AFKL en KLM wordt geconcludeerd dat het staataandeelhouderschap nog steeds nodig is om het publieke belang van verbondenheid te borgen en dat het aandeelhouderschap een toegevoegde waarde heeft gehad. Ook al zijn de formele bevoegdheden van de staat als aandeelhouder bij zowel KLM als AFKL beperkt, toch concludeert ABN AMRO dat het aandeelhouderschap, mede via de overige manieren van invloed, doeltreffend is in het borgen van het publieke belang verbonden aan de desbetreffende deelnemingen.

Toelichting

- Eerdere evaluatierapporten van andere deelnemingen zijn vaak zonder separate Kamerbrief naar de Kamer gestuurd, omdat deze mee konden worden gestuurd met het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen.
- In de begeleidende Kamerbrief van deze evaluatierapporten is er, in samenspraak met IenW en EZ, voor gekozen om ook het belang van de luchtvaart, Schiphol en KLM voor het concurrentievermogen van Nederland en het Nederlandse vestigingsklimaat te benoemen.
- IenW en EZ zijn akkoord om de brief enkel vanuit FIN te sturen aangezien het een evaluatie van het aandeelhouderschap betreft en er geen nieuw beleid in de evaluaties staat.

Communicatie

Geen aanvullende communicatie.

Politiek/bestuurlijke context

Gezien de aandacht van de Kamer rondom het onderwerp luchtvaart is er gekozen voor een externe evaluatie. ABN AMRO heeft tevens zelfstandig interviews afgenomen met de overige stakeholders (IenW, EZ, de betreffende deelnemingen en Amsterdam als medeaandeelhouder van Schiphol). Hierdoor is de objectiviteit van ABN AMRO zo veel als mogelijk geborgd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.